

רמז לאהבת השי"ת לישראל

זבחי שלמים לה' וגו' היה צריך לומר וזבחו אותם זבחים וגו', ואולי שנתכוון האדון להראות חיבת הקודש אשר חבב עמו, ואמר כי זבחי שלמים הם קרבנות המשתתפים בשולחן אחד יחד בנים ואביהם, והוא אומרו שלמים לה' אותם, וחוזרת תיבת אותם לבני ישראל הזובחים האמורים בתחלת הכתוב, לא לזבחים, ועל דבר זה לבד תנתק הנפש מנרתקה ותקום לעבודת האל במסירת נפש מבלי הרגש להפלט עריבות הנרגש בבחינת אהבתו יתברך בנפש המרגשת בטעיות נועם חיבתו, וכל זה קטן הוא להמתחייב לנו עשות לערך המוקדם ממנו יתברך בבחינת שעשוע חיובינו ורוממות אשר רומם עם קדושו: אור החיים

לשמור המחשבה והענינים

דבר ואמרת וגו' כמעשה ארץ מצרים וגו', הנה ידוע הוא כי כל מצות אשר צוה ה' לעם קדושו הם מצות שיכול האדם לעמוד בהם ויטה עצמו אל הרצון לעשותם, וזאת מצות פרישת העריות הוא דבר שנפשו של אדם מחמדתו ואונסתו עליהם לעשותם, וזאת בהתעצמות הרחקת ב' דברים מהאדם, והם מרחק הרגש ראות העין, ומרחק בחינת החושב, ואם ב' אלו לא יעשה אין אדם שליט ברוח זה לכלותה ממנו, כי כל שלא תהיה לו הרחקת הרגש הראות בדבר הגם שירחק בחינת החושב לא ישלוט בעצמו לכלות ממנו הכרח החשק.

וצא ולמד ממעשה של ר"ע רבן של חסידים שהגם היותו מושלל מבחינת החושב נתנצח מבחינת הראות, גם ממעשה רבי מתיא ב"ח שבחר לסמיות עיניו למיחוש הכרח אשר מהם תבא בדבר הרע הגם שהיה מושלל מבחינת החושב כאשר מעשיו מוכיחות. גם אם יושלל מבחינת הראות אם לא ירחיק בחינת החושב מחשבותיו יחייבו לבקש ולהתלהט אחר המעשה. וצא ולמד ממעשה שהובא בש"ס באותו גוי שקנה ירך בשר וחטט בו כדי וכו' ובעל וכו' ע"כ. וזהו יהיה תולדות החושב הכריחתו עשות מבלי בחינת הראות.

נמצאת אומר שבא' מזהב' תהיה מושללת מהאדם שליטה בעצמו בדבר זה ואין צריך לומר בהצמד ב' דברים ראות וחושב הן האדם חלוש כנגד תאוותו, ואין צריך לומר אם ישלח ידו ואכל מעט מן הרע הזה הנה הוא מסור ביד תאוותו. מעתה תחבולות האדם להעריך מלחמה נגד בחינה זו היא בשלילת ממנו ב' דברים וזוהי תהיה נרכבת באדם תכונה לכל יתלהט אחר זה וישלש הרצון בחפץ הטבעי והוא טעם אמרו ז"ל במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולין לעמוד, כי הצדיקים גמורים תכונת רצונם נוצחת החפץ מבלי צורך התעצמות מה שאין כן בעלי תשובה.

אור החיים

שידע שכל חיותו נובע מהתורה

ושמרתם את חקתי ואת משפטי אשר יעשה אתם האדם וחי בהם וגו'. וחי בהם, היינו להשקיע את כל החיים בתוך המצוה בשעה שעוסקים בה, לפיכך הדין הוא שהעוסק במצוה פטור מן המצוה, שהרי כבר השקיע את כל חייו במצוה בה הוא עוסק, וממילא אינו יכול עוד לעסוק במצוה אחרת. חידושי הרי"ם

לשמוח בהמצוות

או יאמר וחי בהם, שלא יצטרך אדם לנגן המנגן שתהיה עליו יד ה', אלא עשיית המצוות בעצמה בה יחיה וישמח, עמ"ש חמרא וחיי לפום רבנו, ומה הטעם מה שהזהיר הכהנים משתיית יין בעסקם בעבודה, כי היין מעורר לב שמח להשראת שכינה כמו סעודתא של יצחק לברך את יעקב, אמנם אין מובא לזה לבית ה' כי וחי בהם בעצמם.

חתם סופר

שיעשה המצוות בחיות נמרץ

אשר יעשה אתם האדם וחי בהם אני ה'. רמז על כל מה שיעשה האדם יעשה בוריות נפלא, זהו 'וחי בהם', כלומר, בחיות נמרץ, על דרך שפירש רש"י על ענין עשרה דברים שנאמרו בכוס של ברכה, ואחד מהם 'חי', ופירש רש"י ז"ל פרישק בלע"ה. והכוונה בכאן כלומר, שיעשה כבריאות ובחיות ובוריות כל מעשה אשר ציווהו השם יתברך.

של"ה

שיעזוב הבדידות ויתערב בכלל ישראל

ובא אהרן אל אהל מועד ופשט את בגדי הבד אשר לבש בבואו אל הקדש והניחם שם ורחץ את בשרו במים במקום קדוש ויצא ועשה את עולתו ואת עולת העם, יאמר עפ"י מ"ש חובת הלבבות הגם שהבדידות הוא ממעלות הרמות מ"מ יותר מזה הוא ההתחברות עם עובדי ה' להורותם הדרך ילכו בה דומותם יהי תלוי בו והאריך מאוד בזה בדוכתי טובי, ומ"מ כ' בשער הפרישות שיהי צהלתו בפניו ואבלו בלבו פי' מ"מ לבבו יהיה בודד לה' רק בפניו יסביר להם פנים כדי שיקובלו דבריו, והנה להיות כי הכה"ג הי' מפרישים ז' ימים קודם יום הקדוש הזה והיה מתבודד בהם אמר לו שלא ירבה לעשות כן כל ימות השנה כי יותר טוב לו ללמוד דעת את העם כדכתיב יורו משפטך ליעקב, וזהו אחר תשלום עבודת יה"כ אמר ומעתה ובא

אהרן אל אהל מועד הוא בית המדרש ופשט בגדי הבד הבדידות אשר לבש בבואו אל הקדש שהי' פרוש ז' ימים עכשיו יפשוט אותן הבגדים פי' לא ישתמש במדה ההיא, רק והניחם שם ע"ד שבגדי הבדידות יהי מונחים בקדש עד שנה הבאה אבל לא בשארית השנה.

חתם סופר

שיעשה המצוות מפני שהוא חיותו

את משפטי תעשו ואת חקתי תשמרו ללכת בהם אני ה' אלקיכם, ושמרתם את חקתי ואת משפטי אשר יעשה אתם האדם וחי בהם אני ה', יאמר אם ישמרו ללכת בהם למדרגה אחרת יותר מזה או לשכר עה"ז או לעה"ב או לשום מדרגה אשר יקוה להשיג ע"י עשיית חקים ומשפטים אז הרי אני ה' אלקיכם, אמנם העושה וחי בהם שזהו הוא תכלית חיותו כי היא חיינו ומה יש אחר זה התענוג שזוכה לעשות מצות ה' אז אני ה' ולא אלקיכם כביכול, כי לא יתואר אלקיו כביכול שהרי הוא הצדיק הזה מושל יראת ה' וכביכול קורא לו אמי כמבואר בשיר השירים [מובא ברמב"ן בראשית כ"ד א'] אלא מ"מ אני יהי"ה המהוה כל ית"ש ויכפר בעד. חתם סופר

לידע שהמצוות החיות שלו

את משפטי תעשו ואת חוקותי תשמרו. כי חוקות הם המצוות שאין להם טעם, והמשפטים הם המצוות שיש להם טעם (עי' רש"י כא). ובאמת כשאדם עושה המצוות שאין להם טעם, אזי הוא מזדכך בזה להבין המצוות שיש להם טעם, אבל חס ושלום כשאדם אינו עושה המצוות שהם חוקים, אז אין לו שכל כלל להבין המצוות שיש להם טעם כדי לעשות. וזהו הוא 'את חוקותי תשמרו', כשתעשה המצוות שהם חוקים שאין להם טעם, אזי יזדכך שכלל להבין המצוות שיש להם טעם לעשות. וזהו 'ואת משפטי תעשו' כו'. וזהו הרמז 'אשר יעשה אתם האדם וחי בהם', שייבין שהמצוות הם החיות שלו.

שיתפלל על כל דבר ולתקן גופו בקדושה

בזאת. כאן מתחיל הפסוק לדבר מדרגת הצדיק הגמור. בזאת יבא אהרן הוא הצדיק הגדול יבא אל הקדש בקדושה העליונה בפר בן בקר. פר הוא דינים כידוע בקר רמז לחסד מלשון בקר דהיינו גבורה שבחסד רוצה לומר שיהיה לו יראה מתוך אהבה לחטאת רוצה לומר לענין חטאים לפשפש תמיד במעשיו שאינו יוצא ידי חובתו ויכניע עצמו מאד בהכנעה גדולה. ואיל לעולה, רמז אבל לעולה היינו תפלה שהיא עולה לגבורה יתגבר להיות זריז כאיל לכל ימנע עצמו להתפלל על כל דבר ודבר ואל יאמר מי אנכי שאמלא לבי להתפלל על דברים כאלו אל יאמר כן וכגדול קטן יתפלל תמיד, כתנות בד קודש ילבש רמז שיתקן את גופו כל כך בקדושה גדולה שיהיה כתנות אור באלף וכל זה יעשה לעצמו לבושים, ומכאן בד ילבש על בשרו דמכאן היו מכפרים על גלוי עריות וצריך שיהיו על בשרו תמיד לכסות בשר ערוה דהיינו לכסות כל התאוות הגשמיות שלא יעלה על לבו כלל שום תאוה. ובאבנט בד יחגור רמז שיאזור כגבור חלציו יותר ובמצנפת בד יצנוף דמצנפת היה מכפר על גאוה וצריך לקדש עצמו כל כך לשבר כח הגאוה עד שיבא לקדושה כזאת שגם מהגאוה יכניס לקדושה ויעשה ממנה מצנפת קדש בגדי קדש הם רוצה לומר כל הדברים יכניס הכל לקדושה ויעשה מהם לבושי קודשא, ורחץ בשרו במים רמז שלא ילמוד ויתפלל בגוף טמא אם צריך לטבילה יטביל עצמו ואז כשיטביל יקדש עצמו כל כך שגם מהטבילה יעשה ממנה לבוש לנשמתו שלא יבא לידי טומאת קרי חלילה ולא יצטרך לטבול בהכרחי.

נועם אלימלך

להחשיב מצוה קטנה כגדולה

אל תטמאו בכל אלה אמרו ז"ל (בתו"כ) בין בכולן בין במקצתן עד כאן, פירוש אפילו במקצתן, וכאילו אמר אל תטמאו באחת מכל אלה, וצריך לדעת למה דיבר הכתוב בסדר זה שהיה לו לומר אל תטמאו באחת מכל אלה, כדי שלא יהיה מקום לטעות, עוד קשה מה שגמר אומר כי בכל אלה נטמאו הגוים והגוים אין לנו מקום לומר שלא נטמאו אלא באחת, שהשטוף בזוהר ידו בכל, גם משמעות בכל אלה נטמאו יגיד שבכולן נטמאו, ומעתה מהטעם נשמע אל הדבר אשר יצוה עליו, שהכוונה היא אל תטמאו בכולן:

ונראה לפרש בהשכיל על דבר אמת למה לא גילה ה' בתורה הדרגות המצוות וסגולתם, ואדרבה בא שלמה המלך עליו השלום ואמר (משלי ה' ו) אורח חיים פן תפלו, וענו אחריו רבותינו ז"ל ב שאין לנו לומר מצוה זו גדולה וזו קטנה, שאין אתה יודע וכו', והוכיחו ממה שקבע ה' שכר שווה לגדולה שבגדולות עם קטנה שבקטנות ג, ועל כולן אני דן שהסברא נותנת שיש מצוות ודאי גדולות ביותר, ולמה סתם ה' הדבר:

ונראה כי לצד שיש צורך במצוות הקטנות כגדולות, שכל מצוה ומצוה סגולתה בפני עצמה, ומה בכך אם שכרה מעט, כיון ששכרה הוא דבר שאינו בנמצא בשכר הגדולה, וכל המצוות צריכין לתיקוני הנפש, לזה צוה ה' קטן וגדול בהדרגה אחת כדי שיעשו ישראל כולם כאחד, והוא מאמר שלמה (קהלת ט') כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה: אור החיים

ע"י המצוות מתקדשים אברי האדם

את משפטי תעשו כו' ללכת בהם. ואח"כ כתי' אשר יעשה כו' האדם וחי בהם. פרשנו כי המצוות נותנין קדושה ודביקות לפנייהם ולאחריהם. וצריך האדם להתדבק במצוה ע"ד ללכת בה כל היום. וכשעושה המצוות ע"ד זה שישאר בו חיות מן המצוה כל היום כמ"ש ומצוותי תצפון אתך. וכמו כן קודם המצוה להיות משתוקק כל היום לעשות מצוות ה' והכנה זו כל היום אל המצוה נותן לאדם חיות. לכן כתי' אשר יעשה לשון עתיד. וחי בהם גם קודם העשי. כי המצוות הם עצות להתדבק בהש"ת. והוא בעובדא ומעשה כדי להתקדש ע"י המצוה כל המעשים כענין שאמרו כל שהי בכלל ויצא מן הכלל ללמד על הכלל כולו יצא. וכן צריך להיות רצון האדם שע"י המצוה יתקן כל המעשים כי היד המונחת תפילין מתקדשת בכל הפעולות שנעשה ע"י הידים. וכן הוא בכל המצוות. זה ללכת בהם: שפת אמת [תרל"ח]

התורה והמצוות הם החיים שלנו

ומפי אמו"ז ז"ל שמעתי אשר יעשה אותם האדם וחי בהם שיניה האדם עיקר החיות בתורה ומצוות עכ"ד. ויש להוסיף ע"ז כי באמת ע"ז וחי בהם כי התורה נותנת חיים לעושי בעוה"ז ובעוה"ב. וכמו שהרשעים שעיקר רצונם לחיות כדי להנות מעוה"ז לכן כל חיותם ע"י אכילה ושתי' אבל הצדיקים שעיקר רצונם לחיות כדי לקיים מצוות ה' ותורתו. לכן התורה ומצוות הם החיים שלהם כמ"ש כי הם חיינו דייקא. שלנו נותנת התורה החיים. ואח"כ ללכת בהם עשה עיקר ולא תעשה טפל. ובאמת זה תלוי בעבודת האדם כפי מה שעושה עיקר מתורה ומצוות. אז התורה נותנת לו חיים גם בעוה"ז. וז"ש אשר יעשה אותם האדם ואז וחי בהם כי התורה עיקרה למעלה והיא כוללת כל העולמות. וע"י מעשה בני" בתורה נותנת להם חיים בעולם הזה ג"כ. וע"ז מסר לנו הקב"ה התורה שעל ידינו יתפשט הארת התורה גם בעוה"ז: שפת אמת [תרמ"ז]

לעשות התורה והמצוות בשביל נחת רוח להבית"ש

איש איש וגו' במחנה וגו' או מחוץ למחנה וגו'. צריך לדעת פרט הכתוב במחנה או חוצה לה כי איזה סברא היה לחלק ביניהם. והנראה בכוונת כתוב הזה כי הנה נודע מה שאמרו חז"ל (סוטה כ"ב ע"ב) לעולם יעסוק אדם בתורה ומצוות אפילו שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה.

והקשו רבותינו בעלי התוספות שם מהא דאמרין (תענית ז'). הלומד שלא לשמה תורתו נעשית לו סם המות ונוח לו שלא נברא ותיצא דהאי שלא לשמה שבא מתוכו לשמה הוא כשעוסק בתורה ומצוות לאהבת קבלת שכר ופרס מאת ה' מן השמים ונשמר מן העבירה מיראת היסורין ועונש עצמו והאי שלא לשמה שנוח לו שלא נברא הוא כשלומד להתנאות ולקנטר:

ובזה פירשנו אומרים ז"ל (בבא בתרא י'). ישראל נקראו בניו ונקראו עבדים בזמן שעושיין רצונו של מקום נקראו בניו ובזמן שאין עושיין רצונו נקראו עבדים לכאורה זה פלא הוא שכשאין עושיין רצונו נקראים עבדים וכי זה דרך העבד שלא לעשות רצון אדונו. ואיך הוא עבד לו אם אינו עושה רצונו והכתוב אומר (מלאכי א', ו') ואם אדונים אני איה מוראי. ויתכן לפי הנזכר כי הנה מי שעוסק בתורה ומצוות בשביל שמצפה לקבל פרס מזה, ומיראת העונש והיסורין, זה אינו עושה ועובד רק את עצמו כי לצד שהוא ירא מעונש גופו או נפש בניו ובנותיו נשמר מלמרווד במלך המלכים שלא יגיע לו עונש ויכאב עליו נפשו. והרי אינו ירא כי אם מעצמיותו שלא ילקה עבור זה, והמצוות שעושה בשביל קבלת פרס גם כן אינו עובד אלא את עצמו בשביל שיקבל שכרו משלם. ועל כן אינו עושה כי אם רצון עצמו שעצמיותו חפץ בזה בשביל לקבל שכרו בעולם הזה או בעולם הבא, ולזה נקרא אינו עושה רצונו של מקום. כי אם היה עושה בשביל לעשות רצונו של מקום לא היה מצפה להנאת גופו מזה.

ועבור כן שם עבד יקרא לו כי הוא כעבד ממש העובד אצל הבעל הבית בשביל שכרו ונשמר מלעבור על רצון אדונו שלא יכנו מכות מרדות. אבל אינו עובד בשביל למלאות רצון אדונו. כי הוא היה חפץ שלא ימולא רצונו. רק שעובד לו בשביל עצמו. אבל מי שעובד להקב"ה בשביל שחשקה נפשו למלאות רצונו ברוך הוא כדי להיות נחת רוח לפניו שאמר ונעשה רצונו והוא שש ושמוח במה שזוכה שהוא גורם נחת רוח לפניו והקב"ה מקבל תענוג ושמוחה על ידו. יותר מכל מחמדי עולם אפילו יותר מכל שכר ותענוג עולם הבא שיפה שעה אחת קורת רוח בעולם הבא יותר מכל חיי עולם הזה. מכל מקום כל כך ערבה לו מה שגורם תענוג ונחת רוח לפניו יתברך מה שכל מלאכי מעלה משרפים וחיות ואופני הקודש אינם זוכים לעבוד עבודתו תמיד כאשר רוצים כי אם פעם אחת ביום או שני פעמים ויש שלא היה להם רשות לעבודה כי אם פעם אחת בשנה או בשמטה וכמו שאמר המשורר (בפיוט אקדמות) סיומא דלעלם ואף לא לשבועתא אבל עדב יקר אחסנתיה חביבין דבקבעתא. שלאיש ישראל ניתן רשות וחיות לעבודה תמיד בכל היום והלילה. ועוד שהקב"ה כביכול ברוך הוא אינו מקבל תענוג ונחת רוח משום מלאך ושרף כמו מאיש ישראל שזכני בתי חומר, ועל כן ערב עליו לעשות נחת רוח לפניו יתברך במסירת נפשו ורוחו ונשמתו ממש ומאודו בכל רגע ורגע להקב"ה באימה ובפחד וביראה במה שזיכהו בעבודתו כי יודע שהוא אינו כדאי וראוי לזה. וכל עצמו עם כל אשר לו אינם כדאים אף פעם אחת לישא את שמו יתברך על שפתיו לולי רחמי ה' וחסדיו שבחר בעמו ישראל באהבה וזיכם בעבודתו.

וזה הוא העושה רצונו של מקום כי אין כוונתו בעבודתו כי אם למלאות רצונו יתברך ולא לשום דבר ואופן אחר בעולם. ועל כן נקראין בניו, כי זה דרך הבן שרוצה תמיד באהבה ושמחה לגרום תענוג ונחת רוח לאביו באהבה ושמחה שלא לקבלת פרס בשום צד כמו שאמרו רבי שמעון בר יוחאי וחבריו לרעיא מהימנא (בזוה"ק תצא רפ"א). אנת הוא ברא מהימנא דרחים לאבוי ולאמיה יתיר מגרמוהי:

באר מים חיים

הכנה ליום הכיפורים

אאמו"ר זצוקלה"ה כשהיה קורא בשבת זה פרשת יוה"כ, היה לו געגועים גדולים על יוה"כ כמעט עד כלות הנפש, והיה אומר משל כשרוקחים מרקחת קודם נישואין בשביל הנישואין טועמים מן המרקחת גם בשעה ההיא, וכך בשבת זו צריכים להתעורר בהתעוררות קדושת יום כיפור. בית אהרן

מאמרים מתוך ספר אודה ה' בכל לבב

טוב להודות לה'

על ידי הודאה מתקרבים אל ה'

בזאת יבא אהרן אל הקודש, זאת בגמטריי"הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו" דע"י זאת דהיינו בהודאה מתקרבים אל הקדושה, וכדאיתא ברש"י (ברכות ד:) בשם הירושלמי דע"י קילוסין והודאה מתקרבים אל ה' ואז יכול לבקש צרכיו. המו"ל

תחילה לקודש ואחר כך הקדושה גופה. ועל כן אמר הכתוב קדושים תהיו לשון רבים פירוש שני קדושות יהיה בכם. אחד הזמנה בכדי להסיר הרע מדבר ההוא והב' הקדושה עצמה. ולזה סיים כי קדוש אני ה' ואי אפשר לי לשרות על דבר אשר לא מוסר מרע. ועל כן אמרתי בכפילא קדושים תהיו כאמור.

באר מים חיים

דברים נפלאים בענין דן לכף זכות

בצדק תשפוט עמיתך. ודרשו רבותינו ז"ל הוי דן את חבריך לכף זכות, קבלנו ממזן אלוקי הבעש"ט זי"ע שפירש הפסוק מכל פשעי הציילי חרפת נבל אל תשימני, כשרואה אדם דבר נבלה מאיש רשע, שעבר עבירה חזקה, ידן אותו לכף זכות, כי מצד רדיפת היצר הבושר בו, עושה, ומצד פחיתות חומרו העב, שאינו יודע

חומר האיסור, וכל זה וכיוצא בזה, ובוה מציל גם עצמו מדין, כי באמת כיון שרואה דברי נבלה בחבירו, ידע שיש בו בעצמו גם כן מעין דבר זה, שיש עליו דינים ומקטריגים, וכשימצא זכות לחבירו יהיה גם עליו זכות, ובוה שאינו מעורר דינים על איש חוטא, שעושה מחמת התגברות היצר הבושר בו, איזה מעשה רשע, מקיים בזה לא תטה משפט אביון בריבון, בעת שעוברין עליו נסיונות וריבות ממי מריבה מים הרעים והזדונים, אלא תעורר עליו כל מיני זכות, ובאמת כל זה נסיון גדול, כי קבלנו שאין נגזר על אדם שום גזר דין, אלא אם כן הוא פוסק בעצמו כן, ובדאי לא יפסוק על עצמו, אלא מראין לו אדם שעשה איזה עבירה מעין מלאכתו, מלאכת עבירה שלו, והוא פוסק עליו את הדין, וחזקתו זה הדין על עצמו רחמנא ליצילן.

בעל שם טוב

ללמד תורה לאחרים

ואהבת לרעך כמוך אר"ע זה כלל גדול בתורה, יש לפרש ר"ע לטעמי דדרש ר"פ איזו נשך וחי אחיך עמך חייך קודמין לחיי חבריך וא"כ כיון שחייך קודמין איך אפשר לקיים ואהבת לרעך כמוך מיהו הא דחייך קודמין היינו בעניני עוה"ז אבל בחיי הנצחי דהיינו בלימוד התורה חייב ללמד לאחרים אפי' הוא מבטל עצמו מלימודו מ"מ חייב ללמד עם אחרים וע"כ אמר ר"ע זה כלל גדול בתורה דבענין לימוד התורה הוא כלל גדול לאהוב חבירו כמוך (מ"מ לא אמר רק כמוך כי עי"ז שמלמד לאחרים גם הוא עושה מצוה ומוכח עצמו ושניהם שווים).

תורת משה

אע"פ שעלה במדרגות הנעלות לא יגבה לבו

קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלהיכם. הנראה לפרש ע"ד שאמרו חז"ל כל הנטפל לשם מלפניו נמחק כגון בה' כה' לה' אותיות השמוש לפניו נמחק והנטפל לשם מלאחריו אינו נמחק כגון אלקים שכבר קדשו השם. הרמז בדבריהם ז"ל כי הנה כבר אמר הכתוב ואתם הדבקים בה' אלקיכם וכו"כ ובו תדבק ובו תדבקון ר"ל שיהיו לבני דביקות בהש"י ב"ה ע"י המצוות ומעש"ט. והנה לכך בא הרמז בדבריהם ז"ל אע"פ שהאדם עובד הש"י וזוכה למעלת הדביקות ההיא בכ"ז לא יגבה לבו להתרומם בדרכיו ולחשוב כי כבר עלה במעלות והוא עומד תמיד לפני ה' ב"ה כי איש כזה עדיין יכול לפול ממדרגתו מטה מטה חלילה. אך הדרך האמת הוא מי שאינו חשוב בעצמו לכלום אף אם יזכה להשיג במעלות ומדרגות ידמה בעצמו כמו"ש א"א ע"ה ואנכי עפר ואפר וכמ"ש דוד המע"ה נטיתי לבי לעשות חוקיך לעולם עקב. ר"ל אע"פ שנטייתי לבי לעשות חוקיך וזכיתי למעלות הגבוהים בכ"ז לעולם עקב תמיד אני זוכר בעצמי כי עודני עקב בשפל האנשים. וכן אמר אם לא הלכתי בגדולות ונפלאות ממני אם לא שויתי ודוממתי נפשי כגמול עלי אמו כנ"ל. וז"ש חז"ל כל הנטפל להשם מלפניו ר"ל שהוא חושב בעצמו שהוא נטפל ודבוק להשם מלפניו ועומד לפני השם במעלת הצדיקים הגדולים הנה זה נמחק. אבל הנטפל לה' מלאחריו שהוא עדיין בחי' אחרים להש"י ואינו מחזיק א"ע לכלום והוא שפל ועניו וכו' אחר ה' זה האיש אינו נמחק וזוכה לדביקות ה' כמ"ש אחרי ה' אלהיכם תלכו. ועי' נאמר ובו תדבקון שכבר קדשו השם. וזה הרמז בכ' קדושים תהיו. ר"ל תהיו במעלה זאת קדושים אם תחשבו לשער בעצמיכם כי קדוש אני ה' אלהיכם תחשבו בעצמיכם בחי' הדביקות בה' לאחריו כמו אלהיכם הוא כ"פ אחרי השם בבחי' זו תהיו קדושים כנ"ל.

תפארת שלמה

קדש את עצמך כמותר לך

קדושים תהיו. הווי פרושים מן העריות ומן העבירה, ולפי דעתי אין הפרישות הזו לפרוש מן העריות כדברי הרב, אבל הפרישות היא המזכרת בכל מקום בתלמוד, שבעליה נקראים פרושים.

והענין כי התורה הזהירה בעריות ובמאכלים האסורים והתירה הביאה איש באשתו ואכילת הבשר והיין, א"כ ימצא בעל התאווה מקום להיות שטוף בזממא אשתו או נשיו הרבות, ולהיות בסובאי יין בזוללי בשר למו, וידבר כרצונו בכל הנבלות, שלא הוזכר איסור זה בתורה, והנה יהיה נבל ברשות התורה. לפיכך בא הכתוב, אחרי שפרט האיסורים שאסר אותם לגמרי, וצוה בדבר כללי שנהיה פרושים מן המותרות.

רמב"ן

מעלת הקדושה

קדושים תהיו. צריך לדעת מה הוא המכוון של מצוה זו. ונראה שבא הכתוב לתת עשה על העריות, שצוה עליהם בפרשה הקודמת בלאו, הוסיף עשה עליהם לעבור עליהם גם בעשה. עוד ירצה על דרך אומרים ז"ל ישב אדם ולא עבר עבירה נותנים לו שכר כעושה מצוה, והוא מאמר הכתוב קדושים תהיו במצוות עשה בבא עבירה לידו שיתרחק מעשות, ובוה קיים מצוות עשה שנצטוו במאמר קדושים תהיו, והוציא זכרון מצוה זו בלשון זה של קדושים, לומר שכל המקיים מצוה זו נקרא קדוש, והוא מאמרם ז"ל ג"כ. ולטעם זה דקדק לומר אל כל עדת בני ישראל, לומר כי מצוה זו שמצוה קדושים תהיו היא מצוה שישנה בכל אדם, שכל איש ישראל בקיימו מצוה זו קדוש יאמר לו, ואין הדרגה בישראל שתהיה נמנעת מהשגה זו. גם בזה יתישב טעם כפל דבר ואמרת, כי יש כאן דיבור קשה בערך העובר שיוסיף עונש עשה, ויש כאן מעלה וכבוד למקיימו שיקרא קדוש. ואולי כי דוקא בנ"י הוא שישנם בבחינה זו מה שאין כן אומות העולם, לו יהיה שיפרוש אדם עצמו מבחינות העריות האסורות לו או אפילו שאינם אסורות, אף על פי כן מושלל הוא מבחינת הקדושה, ולזה אמר אל וגו' בני ישראל, ובסמוך יתבאר באופן אחר.

אור החיים

להשיג הקדושה מצריך קהל

וידבר ה' אל משה לאמר דבר אל כל עדת בני ישראל. ונראה בזה, דהנה הרמב"ם כתב בהלכות דעות אם איש הישראלי דר באיזה מקום שיש בו דעות רעות ומנהיגים לא טובים, צריך לברוח מן המקום ההוא, וצריך לילך ממקום למקום וממדינה למדינה עד שיבא למקום תורה ודעות ישרות ומנהיגים טובים - שם יקבע מקום מנוחתו. ואם אינו מוצא שום מקום אשר יטיב לו - צריך להתבודד במדברות וביערות כדי שיברח מדעות רעות ומאנשי רשע. והאמת הוא, שכן צריך האדם לברוח ליערות, ולפרוש עצמו מן המון עם, כדי שינצל מדעות רעות וממעשים רעים; אך זאת אינו מועיל אלא להנצל מן הדברים המעכבים עבודת השם יתברך, אבל להשיג הקדושה העליונה - אינו זוכה עד שידבק עצמו אל אנשי השם - עובדי ה' באמת, ולהשתתף עמם יחד בעבודה רבה, הן בתפילה והן בלימוד התורה, ועיקר המצות הכל יהיה בכנסיה יחד עם מבקשי ה' - ואז יוכל להשיג הקדושה העליונה.

מאור ושמש

מלשון הזמנה שיהא מוכן ומזומן להשרות בו הקדושה

קדושים תהיו. גם יתבאר הכתוב על פי מאמרם ז"ל זה לשונם, בכל יום ויום העליונים מכתירין להקב"ה ג' קדושות מה הקב"ה עושה נותן בראשו אחת ושתיים בראשו של ישראל. ולהבין למה שתיים בראש ישראל. נראה כי מודעת לכל משכיל שדבר שבקדושה צריך קודם הזמנה בפה להזמין הקדושה על הדבר הזה בפיו ובוה מסלק הסטרא אחרא וכל דבר רע מן הדבר הזה ואז תוכל לשרות הקדושה על הדבר ההוא. שעל כן היה צריך הקרבן הפרשה קודם שיאמר בפיו הרי זה חטאת כמו שכתב הרמב"ם בתמיד ושאר קרבנות הכל בכדי להשרות הקדושה עליו קודם ולגרש על ידי זה כל בחינות הסטרא אחרא המלאים בכל חללי דעלמא. ולזה אמר הקרא והתקדשתם והייתם קדושים. שאתם צריכים תחילה להזמין עצמיכם לקדוש ואחר כך והייתם קדושים שתוכל הקדושה לשרות עליכם. ועל כן שתיים בראש בני ישראל. כי הם צריכים שני קדושות. שיהיו מזומנים

רצון השי"ת להיות מעורב בין הבריות

קדושים תהיו במדרש יכול כמוני ת"ל כי קדוש אני ה', י"ל ודאי לא יעלה על דעת שיהי פרוש וקדוש כהקב"ה, אך יש בקדושה שני ענינים שיהי פרוש בתכלית מה שאפשר לנבא בשום אפשריות ויהי סופו כחנוך בן ירד שנתהפך לאש מבשר ונעשה מלאך וזהו פרוש כמוני כביכול, ולעומת זה מצד אחר אינו יכול להיות כמו הקב"ה המושגי בכל השפלים ומנהיגם וחנך מצד פרישתו העלים עינו מבני דורו והן הנה דור המבול, ואין הקב"ה חפץ בזה, אלא קדוש כמו אאע"ה שהי פרוש וקדוש אבל מעורב עם הבריות ועשה נעש בחרן והמשיכם לעבודת הי"ת ומפאת זה הי' קדוש כהשי"ת אשר ע"כ נקרא אלקינו היותו מושגי עלינו עם עוצם פרישתו ית"ש וה"נ אאע"ה אעפ"י שלא הי' בפרישתו מתדמה להי"ת אך בהשגחתו בבני דורו עם קדושתו בענין זה התדמה להי"ת ובאלה חפץ הי', והיינו דקאמר יכול קדוש כמוני ותהי כחנך ת"ל כי קדוש אני ה' אלהיכם המושגי בשפלים וה"נ בעוצם קדושתך תשגיח על בני דורך.

חתם סופר

בכל דרכיך דעהו לקרבן לעבודת השי"ת

אל תפנו אל האלילים. ודרשו חז"ל אל תפנו אל מדעתכם, יש להבין זה על פי שאמר אא"ז זללה"ה על פסוק וסרתם ועבדתם אלהים אחרים פירוש וסרתם תיכף כשסר האדם מדביקות מחשבתו בהשי"ת ועבדתם אלהים אחרים אזי עובד אלהים אחרים יחשב חלילה, הגם שדבריו צריך לפני ולפנים מכל מקום לפי קט שכלי אבאר בקיצור כי האדם העובד הי' בכל דרכיו ומקיים בכל דרכיך דעהו שעושה הכל בדעת כמו אכילה ושתייה ושינה ודיבוריו עם העולם בכדי לקרבן או בכדי להסיר ממנו העצבות או בכדי פרנסתו להחיות את נפשו בכדי שלא ימונעו מלעבוד הי' ואם הוא עושה זאת בדעת אזי הכל נעשה עבודת הקודש וכמו שאמרתי כבר שהם הנקראים חולין שנעשו על טהרת הקודש והם הם דברי חז"ל על ועלהו לא יבול אפילו שיחת חולין של תלמידי חכמים צריכין לימוד כי כל דבריהם היא תורה והנהגה ישרה חוץ לזה שיכולין למצוא בכל דבריהם חכמות נשגבות וכשעושה מעשיו חלילה שלא בדעת והשכל אזי נמשל כבהמות נדמה אף דברים טובים שעושה הם דברי שטות ולאולת יחשבו... והוא שאמר הכתוב אל תפנו וגו' פירוש אל מדעתכם היינו מדעת לא תפרשו עצמכם מן האל כי אם ח"ו תפרשו רגע אחד מדביקות המקום ברוך הוא אזי יחשב לאלילים כמו שאמר אא"ז זללה"ה על וסרתם ועבדתם אלהים אחרים כנ"ל.

שתהא האכילה לעבודת הבורא וע"ז יקבל שכרו לעוה"ב

וכי תזבחו זבח כו'. פירוש שהתורה מלמדת אותנו כשנזבח זבחי היצר הרע שלמים לה', רצה לומר יהיה הזביחה שלימה כולה לה'. ומפרש הכתוב לרצונכם תזבחוהו, פירוש שתזבחו להרצון שלכם שלא תהיה כוונתכם באכילה למלאות תאוות נפשכם אלא כל כוונתכם יהיה לעבודת הבורא שיהיה לך כח ובריאות לעבודתו; וזהו ביום זבחכם יאכל, פירוש כאלו נאכל ממילא שבלתי אפשרי בלא זה ועיקר כוונתו להמשיך השפעות על ידי אכילתו וממחרת, רצה לומר שיקבל שכרו לעולם הבא על דרך שאמרו חז"ל היום לעשותם ולמחר לקבל שכרם והנותר ביום השלישי, פירוש אם תרצה שיותר לך ליום השלישי, פירוש לזמן משיח צדקנו שזה נקרא ביום שלישי כמו שנאמר ביום השלישי יקימנו ונחיה לפניו באש ישרף, צריך אתה לעבוד הבורא בלהבות אש ודביקות גדול ברשפה אש ושלהבת ובאמת ותמים.

נעם אלימלך

ע"י אהבת ישראל נשלם שם הוי"ה

א"י ואהבת לרעך כמוך אני ד'. ולכאור' מה שסיים אני ד' אין לו פירוש וי"ל עד"ז דהנה האדם צריך לאהוב לחבירו והאהב' צריך להיות בשלימות שיאהוב אותו בעצמו ממש וגם אצל השני צריך ג"כ להיות אצלו בחי' אהבה בשלימות וע"ז מורה השם אהבה כי אהב"ה הוא גימ' אח"ד לרמזו שכ"א צריך לאהוב את חבירו בשלימות גדול באחדות הגמור. והנה כשאדם אוהב לחבירו באופן זה וחבירו אוהב אותו ג"כ באופן זה אזי נשלם השם הוי' כי כ' פעמים אהב"ה הוא גימ' כ"ו כמנין הוי' וזהו ואהבת לרעך כמוך אני ד' פי' כשיש לישראל אהבה ואחדות בשלימות אזי נשלם השם הוי' וד"ל.

אהבת שלום

פניני רש"י

בצדק תשפוט עמיתך

- הוי דן את חצריך
לכף זכות:

ואהבת לרעך כמוך -

א"ר עקיבא זה כלל
גדול צחורס:

ואהבת לרעך כמוך בין בגשמיות בין ברוחניות

א"י ואהבת לרעך. כי באמת מצוה זאת הוא כלל גדול בכל העובדי' שאדם עושה הן בעסק מו"מ והן בכל הבחי' היינו בבני חיי ומוזני והן בעבודת השי"ת בכולם צריך להיות מדה זאת לאהוב את חבירו אהבה שלימה באחדות הגמור בלב שלם ולא יעלה בלבו שום קנאה על חבירו רק כמוך ממש. והנה לאהוב את חבירו בגשמיות שיהי חבירו עשיר כמותו וכדומה בשאר דברים הוא ג"כ מלאכה גדולה ומ"מ אינו צריך כ"כ התאמצות גדול כמו בעניני עבודת השי"ת כי לאהוב את חבירו להיות עובד ד' כמותו הוא דבר גדול. ומאוד צריך לזה התאמצות גדול וליזהר בזה שלא להעלות שום קנאה בלבו על חבירו רק לאהוב אותו בכל נפשו ומאודו וכענין משה רבינו ע"ה שאמר מי יתן והיה כל עם ד' נביאים כו' וזהו ואהבת לרעך כמוך אני ד' פי' אפי' בעניני חלקי אלקות ועבודת השי"ת צריך לאזור כח ולאהוב את חבירו באהבה שלימה בלב שלם וכענין משה רבינו ע"ה הנ"ל ודו"ק.

אהבת שלום

לומר לעצמך תמיד כי קדוש אני

קדושים תהיו כי קדוש אני ד' אלליכם. איתא במדרש, קדשים תהיו, יכול כמוני, תלמוד לומר כי קדוש אני. בדרך רמז נראה לומר שחז"ל הורו לנו בדבריהם שיכול האדם להיות כמוני כביכול, ועפ"י מה דאמרו חז"ל, אמר רבי אלעזר, עתידין צדיקים שאומרים (מלאכים) לפניהם "קדוש" בדרך שאומרים לפני הקב"ה (קדוש קדוש קדוש וגו'), שנאמר "והיה הנשאר בציון והנותר בירושלים קדוש יאמר לו", הרי אתה רואה שיכול כמוני, וגם עליהם יאמרו קדוש.

מעתה אומר המדרש, איך יכול האדם לזכות למדרגה כה נשגבה, ע"י ש"תלמוד לומר כי קדוש אני" פי', תלמוד לעצמך לומר תמיד "כי קדוש אני", וממילא אם בוא יבוא היצה"ר לפתותו לדבר עבירה, יאמר לו, איזה פנים יהיה לי שיאמרו שקדוש חוטא, ולאידך גיסא אם היצ"ט יורהו לדבר מצוה, יאמר, בוודאי ראוי ונכון שאעשה כן "כי קדוש אני" ולי נאה ויאה לעשות דברים טובים, ובדרך זה יכול להשיג מדת הקדושה.

נר ישראל בשם רבינו מרדכי זי"ע

מאמרים מתוך ספר אודה ה' בכל לבב

טוב להודות לה'

להכיר בחסדי השי"ת גם אם לא היה בסכנה וניצל ממנו

וכי תזבחו זבח שלמים לה' לרצונכם תזבחוהו, נראה פירושו מ"ש דהמע"ה בתהלים ק"ז הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו יאמרו גאולי ה' אשר גאלם מיד צר, והיינו לפי שהזכיר אח"ז ד' צריכין להודות היינו שהיו בסכנה ונעשה להם נס ונצולו, אבל אחז"ל [נדה לא]. אין בעל נס מכיר בניסו כי מה רב טוב שהצילו הקב"ה שלא ראה ולא בא לידי סכנה כלל וז"ש כי לעולם חסדו פירוש שראוי להודות לעולם להקב"ה כי חסד הי' הוא תמידית, ולולי שפעו ושמירתו בלתי אפשרי להתקיים שעה אחת וראוי לאדם לחשוב בלבו בכל עת כאלו היה רואה את הסכנה וניצל ממנו, אז היה חייב עליו להודות, ק"ו כשהקב"ה מצינו שלא בא לידי סכנה כלל ראוי להודות כהנה וכהנה, וכו'. וז"ש יאמרו גאולי ה' דהיינו אותם שלא ראו את הסכנה והם נקראים גאולי ה', ואמרו בלבם כאלו היו ביד צר וגאלם הי' מידו, וז"ש וכי תזבחו זבח שלמים לרצונכם תזבחוהו פירוש לרצונכם שלא בחיוב אחר שנעשה להם נס אלא ברצון נדבה להעלות על לבכם הצלתו אתכם מבילתי סכנה כלל.

פנים יפות

זמן קבלת התפילות

סיפרו כי מרן ז"ל מאלכסנדר הי' רגיל בל"ג בעומר לברכם שיתקבלו תפילותם לרצון בשמים. אולי כוונתו שכמו במוצאי יום הכפורים רגילים העולם כן לברך איש לרעהו, כי תמיד קשה שיתקבלו התפילות כדכתיב עוונותיכם היו מבדילים וגו', על כן כאשר יום הכפורים מכפר תחול הברכה שיתקבלו התפילות, ורשב"י אמר יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין בפרק ד' דסוכה, וכן מדי שנה ביום הלולא דילי' אומר כן בשמים, על ידי זה מתכפרין כל ישראל ויוכלו להתקבל התפילות, ולכן המנהג לשמוח, כדאיתא סוף תענית לא היו ימים טובים לישראל כיום הכפורים וט"ו באב, מפרש בגמרא יום הכפורים דיום סליחה ומחילה.

שפתי צדיק - לג בעומר א

רשב"י לא נהנה מעוה"ז לכן נקרא חי

גם יש לומר טעם שנקרא הלולא. מפני דאיתא צדיקים במיתתן נקראים חיים כדרש חז"ל על פסוק ורקב עצמות קנאה מי שיש בו קנאה עצמותו מרקיבין ומי שלא הי' בו קנאה הוא חי, ומכל מקום לא מצינו שום הלולא עד רשב"י, כי צדיק אחר אף שיש עליו שם חי מכל מקום אולי הי' נהנה לפעמים מעולם הזה מה, על כן בהסתלקות יש צער כדאיתא, אבל ר' שמעון בן יוחאי שלא נהנה כלום על כרחך עדיין חיותו בעולם הזה ובכל העולמות כמו מאז, לכן ספירת היום חוד שבהוד, כי כשפנה צדיק פנה הודו וכאן הוכפל ההוד, כדרש חז"ל סוף ברכות על לך ה' כו' וההוד זו בית המקדש, שסילוק צדיקים קשה כפלים מחרבן בית המקדש, וצדיק זה עדיף כפול מאור בית המקדש.

שפתי צדיק - לג בעומר ב

עבודת הצדיקים להשפיע לכלל ישראל

אמנם יש צדיקים מבחי' החסדים כמ"ש רשב"י ועשרה תלמידים אשר לא היו צריכין להריגה כמו שמבואר בזוהרדאמר אנו בחביבותא תליין והם הליכות דרכם בקודש קדשים עד האהבה מעלה מעלה עד כלות הנפש בדביקות כו'. וע"ז אמר"כ כי עזה כמות אהבה במעלות האהבה הוא ג"כ מס"נ כמו המות ותשוקה בדביקות ונשיקין כו'. אולם כל עניני העבודות של הצדיקים הקדושים האלו הוא לצורך השפעות טובות העוה"ז ורק להמשיך נשמות קדושות והשפעות טובות וקדושה לעוה"ז לא לצורך לעשות יחודים למעלה לבד. ולכן בסיום האדרא אחר כל היחודים וכוונות המבוארים שם בזוה"ק כד נפקו לכל אתר דמסתכלין סליק ריחא. אר"ש ש"מ דעלמא מתברך בגיני כי זה הי' כל פעולתו באמת להתברך העולם בהשפעות טובות וקדושה וזה דרך אמת והישר על כל איש בכוונת לימודו ועבודתו להש"י להיות העולם מתברך בגיני וזה תיכף לת"ח ברכה כי ת"ת כנגד כולם ר"ל בשביל כל העולמות וכמ"ש וזאת הברכה אשר ברך משה ולהלן כתיב תורה צוה לנו משה. מימינו אש דת למו הכל מוסב על זאת הברכה שבאה ע"י התורה לעוה"ז וכאשר כבר בארנו בבה"ת ענין הגמ' שלא ברכו בתורה תחלה. וזהו סמיכת ברכת כהנים לבה"ת כה תברכו את בני' בלימודכם כי אם לא עד"ז הנה היא תורה שאין עמה מלאכה וסופה בטילה. ובכזה אמר הש"י לאברהם אבינו ע"ה והי' ברכה אחר כל הגדולות שהבטיח לו ואעשך לגוי גדול זה שאומרים אלהי אברהם העיקר והי' ברכה בכל זה להמשיך חסדים וברכה לעוה"ז כמ"ש להניח ברכה אל ביתך וכן יעקב אבינו ע"ה אחרי אשר בניו עשו היחוד שמע ישראל אמר הוא ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד וכן זה הכוונה בתור' לשמוח. לא כאותן ב"א הפרושים שפורשים עצמם בעבודתם מן העוה"ז רק לעצמם ואינם מתפללים לטובת הכלל וע"ז אמרו ז"ל וכשאני לעצמי מה אני ואל תפרוש מן הציבור.

תפארת שלמה - ל"ג בעומר

רשב"י גילה אור הגנוז אור התורה

ועתה אתה ברוך י"י קורא נעים תשכיל ותבין אשר ביום זה התחלת התגלות הטוב של התורה שנגנו בה האור כי טוב, הוא האור שהאדם מביט בו מסוף העולם ועד סופו, בזה האור רואין מסטורין של יוצר בראשית, הנה ר' שמעון בן יוחאי קראוהו בוצינא קדישא כי על ידו נתגלו באיתגליא סודות התורה הוא סוד האור כי טוב הגנוז בתורה, על כן נקרא ספרו הקדוש זהר אור המבטיח מסוף העולם ועד סופו אור הטוב הגנוז בתורה, על כן יומא הדין טו"ב ימים למתן תורה אשר מתחיל להתנוצץ האור כי טוב בתורה וכמש"ל.

הנה יום הזה ל"ג בעומר יומא דהלולא דרבי שמעון בן יוחאי, בו ביום עלה לשמי מרומים, ומסתמא ביום זה נולד גם כן כי הקדוש ברוך הוא יושב וממלא שנותיהם של צדיקים מיום

אל יום, הנה בו ביום שמתחיל האור כי טוב להאיר מן התורה היינו טו"ב ימים קודם מתן תורה, בו ביום נתגלית הנשמה הקדושה בעולם אשר תגלה דרך אור כי טוב בתורה.

בני יששכר - אייר מאמר ג אות ב-ג

בל"ג בעומר מאיר אור התורה כאיש אחד בלב אחד

ענין ל"ג בעומר, שמעתי מכ"ק אדמו"ר זצלה"ה זי"ע מביאלע, הוא, כי אז הוא "הוד" שבהוד, ותיקון מדת הוד הוא לידע ולהעלות ולהחזיר כל ההוד להקב"ה, ולידע כי הוד והדר לפניו, היינו שכל ההוד שיש לאדם הוא מדר, וממילא לא יעלה לו שום שנאה וקנאה על חבירו, שיש לו ההוד וההדר ולא לו, כי הכל הוא מדר, ולו ההוד וההדר, ומבואר בגמ' שתלמידי ר"ע לא נהגו כבוד זב"ז והי' עיניהם צרה זל"ז, ומובן כי פגמו במדת הוד כנ"ל, וכאשר הגיעו לל"ג בעומר למידת הוד שבהוד, שזהו נשמת ופנימיות הוד, תקנו מדת הוד, ולכן פסקו מלומות, ולפי שבל"ג בעומר התחיל להתנוצץ אור מתן תורה שזכו ישראל ע"י ויחן שם ישראל, היינו שכאור"א הי' לו חן בעיני חבירו, ועי"ז נעשו כאיש אחד בלב אחד, יען כי ידעו כי החן וההוד והדר הוא מדר, לפיכך הי' לאחד חן בעיני חבירו ולא להיפוך ח"ו, וכאשר הופיע על תלמיד ר"ע מאור הזה עי"ז תקנו גם המה מדת הוד.

ישמח ישראל - ל"ג בעומר

מל"ג בעומר מתחיל הארת חג השבועות

ויקרא לו יעקב גלעד. הפסוק הזה מרמז על ל"ג בעומר, כי גל' הוא אותיות ל"ג. ויבואר הענין, על ידי מאמר חכמינו ז"ל בים סוף נדמה להם כבחור במתן תורה נדמה כוקן. המשל בזה, לתינוק שמרגילין אותו לילך לבית הספר, ומרגיל אותו אביו על ידי דבר שהתינוק מתאוה לו, דהיינו שאומר לו שישם בבית הספר יש דבר שהתינוק מתאוה לו, ועל ידי זה מרגילו לילך לבית הספר, וכיון שמרגילו אז לומד עמו הרבה תורה. כך הקדוש ברוך הוא הראה לנו בים סוף ניסים ונפלאות, ולא היה עיקר הטעם של הניסים ונפלאות הניסים והנפלאות עצמם, רק הניסים והנפלאות עשה והראה לנו כדי שנדע שיש אלוה בעולם ונתאוה לו לעבדו, ולכן עשה לנו ניסים ונפלאות בים סוף כדי שעל ידי זה נתאוה לקבל התורה ביום מתן תורה ולעבדו בלב שלם, ונמצא עיקר הניסים והנפלאות היה בים סוף כדי שנקבל התורה במעמד הר סיני ונתאוה לו לעבדו ולקבל התורה.

והבחינה הזאת של יציאת מצרים מאירה עד ל"ג בעומר, ומל"ג בעומר מתחיל ההארה של מעמד הר סיני שהיא קבלת התורה. וכבר כתבנו שהארה של יציאת מצרים היה הכנה למתן תורה, והניסים והנפלאות היה כדי שנתאוה למתן תורה על ידי הניסים. וזהו ויקרא לו יעקב גל עד, כלומר כיון שמוגיע גל' שהוא מרומז על ל"ג בעומר, אז מתחילין להאיר בחינת ההארה קבלת התורה. ומלת 'עד' הוא מלשון 'עדי עדיים', 'הורד עדיך', כלומר שעד ל"ג בעומר היה ההארה של יציאת מצרים, ומל"ג בעומר מאיר ההארה של קבלת התורה, שמרומז במלת 'עד', שרומז על התורה. קדושת לוי יצא

ענין ההדלקה בל"ג בעומר

ובזה תבין מנהג ישראל תורה הוא להדליק נרות ומאורות ביום זה, לכבוד האור כי טוב שמתחיל להתנוצץ ביום זה היקר ל"ג בעומר טו"ב ימים קודם מתן תורה, ולכבוד נשמת מאור התורה בוצינא קדישא אשר נתגלה ביום הזה, וביום הזה עלה לשמי מרומים והוא יומא דהילולא דיליה לאורו נסע ונלך, לכבוד ספרו הקדוש זהר המאיר ומבהיק מסוף העולם ועד סופו (אשר כתב ר' אבא ביום הזה), והוא מאיר לנו בגלותינו עד כי יבא משיח צדקנו דאתמר ביה ויאמר אלקים יה"י או"ר (בגימטריא ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן) זה אורו של מלך המשיח יבא במהרה בימינו ויגלה לנו האור הגנוז, והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע, ותבין לפי"ז אשר נתאמת לנו מאנשי אמת אשר השמחה ביום הזה על ציון ר' שמעון בן יוחאי היא שלא כטבע דכתיב אור צדיקים ישמח. בני יששכר - אייר מאמר ג

רבבות נשמות ישראל באים על תיקונים ע"י ההדלקה

רבינו מרדכי זיע"א רכש בעזרת הרבנים מצפת עיה"ק בכסף מלא, את זכות "ההדלקה" לקנין עולם, דבר שעבר בירושה לזרעו אחריו, ורבינו אדה"ז מסא"ג זי"ע התבטא פעם, רבבות נשמות ישראל באים על תיקונים ע"י הדלקה זו שנעשה לכבוד התנא האלקי רבן שמעון בר יוחאי. נר ישראל

ל"ג בעומר הוא יום סליחה ומחילה ויום שמחה

האריז"ל כתב שהוא יום שמחה יום הילולא, ועפי"ז י"ל בדרך רמז יהללו שמו במחול ר"ת שמעון בר יוחאי, מחול לשון שמחה, ומחול לשון מחילה וסליחה, שבל"ג בעומר יש אלו שני הבחינות. יערות דבש ח"ב דרוש י"א

רבינו שר שלום מבעלזא דיבר פ"א מענין גדלות יום ל"ג בעומר, נענה בנו הרה"צ ר' זונדל ואמר שהוא יודע שהוא כמו יום הכפורים ואמר לו יפה כוונת.

ועפי"ז יש לקשר הסיפור הידוע שבא משולח מאר"י ושאלוהו הרה"ק מרוזין איך נראית ל"ג בעומר במירון, והשיב שבפנים הוא בחיק יום הכיפורים ובחוץ שמחת תורה, ואמר לו שיפה כיוון. המו"ל

מבשר"י אחזה אלוך ר"ת מיתורת ר'בי שימעון בר יוחאי.

בית אהרן

לדעת רשב"י כל ברכת הנהנין מה"ת וכך הדין באתריה דמור פקודא דא לכרכא ליה לקודשא בריך הוא על כל מה דאכיל ושתי ואתהני בהאי עלמא... בגין דברכאן דברך בר נש לקודשא בריך הוא, אתי לאמשכא חיינ ממקורא דחיי לשמיה קדישא דקודשא בריך הוא, ולארכא עליה מההוא משחא עלאה, ואתי לאתמשכא מתמן לכל עלמא. וכתוב ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלוך.

לפי"ז יוצא שכל ברכות הנהנין הם דאורייתא לכן מדייק בספר ארץ צבי וכתוב שם שבאתרא דרשב"י הלכה כמותו, ועפי"ז אפ"ל דלכן המנהג לחלק ח"י רוטל שתיה ואכילה באתרא קדישא מירון לקיים ברכות הנהנין דאורייתא.

המו"ל

האור של רשב"י יאיר להעומדים בחצרות

שתולים בבית ה' בחצרות אלוקינו יפריחו ר"ת שתולים בבית ה' (שב"י) שמעון בן יוחאי, שמבקשים אנחנו מהבורא שמו שאורות הקדושה של רשב"י וחבריו השתולים בבית ה' בעולם העליון, בחצרות אלוקינו, לאותן העומדים מרחוק מבית ה' שהם בחצרות אלוקינו כמו החצר הוא לפני הבית כן עומדים מנגד יפריחו יזרחו ויפיעו בתוכנו.

דברי יחזקאל

רשב"י לכל אפילו לפחותים

עוד אמר כל מי שיש לו אמונה ברשב"י יש לו חיוק בר' שמעון בן יוחאי כשם שהשי"ת הוא ה' לכל כך רשב"י הוא רשב"י לכל, אפילו לפחותים.

בית אהרן

טוב להודות לה'

מאמרים מתוך ספר אודה ה' בכל לבב

ל"ג בעומר הוד שבהוד - בגודל מעלת מי שמשבח להשי"ת

פתח רבי אלעזר ואמר, ה' אלקי אתה ארוממך אודה שמך כי עשית פלא עצות מרחוק אמונה אומן, כמה אית לון לבני נשא לאסתכלא ביקרא דקב"ה ולשבחא ליקריה, בגין דכל מאן דידע לשבחא למאריה כדאקא יאות, קב"ה עביד ליה רעותיה, ולא עוד אלא דאסגי ברכאן לעילא ותתא, ועל דא מאן דידע לשבחא ליה למאריה וליחדא שמיה, חביב הוא לעילא וחמיד לתתא, וקב"ה משתבח ביה (ג"א ביקריה), ועליה כתיב ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר.

זוהר חלק א דף עג/א

הוד שבהוד פירושו ע"י שיודעים שהוד והדר לפניו עי"ז באים להודות להשי"ת

יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם, מבואר בשל"ה הקדוש שזה מרומז על הוד, וכפי דברינו לעיל, בשם מרן הקדוש מביאלע זצללה"ה זי"ע, הפירוש כאשר זוכין לתקן מדת הוד, ולידע כי הוד והדר לפניו שהכל ממנו ית' ולא מצידינו, אז נודה לד' על חסדו הגדול שגילה לנו סודות התורה הרחוקים ונפלאים מאתנו מאוד, וכמאמרם ז"ל במופלא ממך אל תדרוש, היינו שאל תדמה בנפשך שמצדך אתה יודע אפס מה, כי המה דברים נפלאים ממך, ורק מצידי ית' חונן אותנו בבנינה ודעת, ומלביש ומכסה הדברים בלבושין וכיסוין, עד אשר יהי יכולת בנו לקבל ולהבין אפס מה, אבל לא מצידינו, רק מצד המשפיע נתן לנו אור יקר כזה, ונפלאותיו לבני אדם כמונו, וכפי המבואר בסה"ק וכן שמעתי מכ"ק אאמו"ר זצללה"ה זי"ע שנרמז קדושת היום ל"ג בעומר בפסוק גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך, יוכל להיות שהרמז הוא, כאשר באו לל"ג בעומר ותקנו מדת הוד, נתגלה עליהם והבינו שאין ההוד מצידי רק מצד הש"י, וע"י מה תקנו זאת, שהופיע עליהם אור התורה הקדושה מהחג הבעל"ט וכנ"ל. ומכח קדושת התורה"ק דנפקת מחכמה, יוכל כל הלומד אותה בקדושה ובטהרה לבוא לדעת זה, כי הכל מד' ובחסדו הרשה לנו להתבונן בתורתו הקדושה, ומופיע עלינו אור חכמה ובינה להבין ולהשכיל בתורתו, וע"י התפלל דהע"ה גל עיני ואביטה נפלאות, שיתגלו ויפקחו עיני ואביטה נפלאות, כי הדבר נפלא הוא מאתנו, ורק הש"י חונן אותנו בחכמה ובינה להבין ולהשכיל, וע"י מה נזכה לזה "מתורתך, ע"י התורה הקדושה שיורנו דעת לידע זאת תמיד. ישמח ישראל - בהר אות ג

ע"י התהלה באה הרפואה

וע"ש סוף אות ה' שכתב בשם האריז"ל ש"הוד" הוא כנגד בורא רפואות, וי"ל דהטעם דהוד שייך לרפואה עפמ"ש בשמו"ע רפאנו ה' כי תהליתנו אתה, דע"י תהלה בא הרפואה.

המו"ל